

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK IX. 28.

MEIERIBRUKET I NORGE

i 1932

(L'INDUSTRIE LAITIÈRE DE LA NORVÈGE EN 1932)

UTGITT AV

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1934

Pris: Kr. 1.25.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII. (Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)

Rekke VIII.

Trykt 1932:

- Nr. 174. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1929. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 175. Det civile veterinærvesen 1930. (*Service vétérinaire civil.*)
- 176. Rekruttering 1927. (*Recrutement.*)
- 177. Norges jernbaner 1930—1931. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 178. Norges industri 1930. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 179. Meieribruket i Norge i 1930. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1930.*)
- 180. Norges skibsfart 1930. (*Navigation.*)
- 181. Den Norske Statskasses finanser 1913/14—1932/33. (*Finances de l'État.*)
- 182. Folketellingen 1. desember 1930. I. Folkemengde og areal i Rikets forskjellige deler. Beboede øier. Hussamlinger på landet. (*Recensement du 1er décembre 1930: I. Population et superficie des divisions administratives, etc.*)
- 183. Sjømannstrygden 1929. Fiskerstrygden 1929. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 184. Norges telegrafvesen 1930—1931. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 185. Norges kommunale finanser 1929—30. (*Finances des communes.*)
- 186. Kommunvalgene 1931. (*Élections en 1931 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 187. Norges postvesen 1931. (*Statistique postale.*)
- 188. Jordbruksstillingen 20 juni 1929. Fjerde hefte. Oversikt. (*Recensement du 20 juin 1929. Aperçu général.*)
- 189. Industriarbeidertrygden. Ulykkestrygden 1929. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
- 190. Kriminalstatistikk 1929 og 1930. (*Statistique de la criminalité pour les années 1929 et 1930.*)
- 191. Undersøkelse om enkelte bankforhold pr. 31/7 1931. (*Recherches concernant les banques privées par actions et les caisses d'épargne par le 31ème juillet 1931.*)
- 192. Folketellingen 1. desember 1930. II. Trossamfund. (Hjemmehørende folkemengde.) (*Recensement du 1er décembre 1930: II. Population de droit classée par culte.*)
- 193. Norges bergverksdrift 1931. (*Mines et usines.*)
- 194. Landbruksareal og husdyrhold 1932. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1932. Recensement représentatif.*)
- 195. Norges civile, geistlige, rettslige og militære inndeling 1. juli 1932. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques, judiciaires et militaires du royaume de Norvège le 1er juillet 1932.*)
- 196. Folketellingen 1. desember 1930. III. Folkemengden fordelt efter: 1) kjønn, alder og ekteskapelig stilling, 2) livsstilling og 3) fødested. — «Oslobefolkning» utenfor Oslo. (*Recensement du 1er décembre 1930: III. Population répartie par 1) le sexe, l'âge et l'état-civil, 2) profession et 3) lieu de naissance. — Population d'Oslo hors d'Oslo.*)
- 197. Forsikringsselskaper 1931. (*Sociétés d'assurances.*)
- 198. Syketrygden 1931. (*Assurance-maladie.*)

Trykt 1933:

- 199. Norges fiskerier 1930. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 200. Norges Brandkasse 1929—1931. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK IX. 28.

MEIERIBRUKET I NORGE

i 1932

(L'INDUSTRIE LAITIÈRE DE LA NORVÈGE EN 1932)

UTGITT AV

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1934

Tidligere utkommet:

Meieribruket i Norge	1925,	Norges Off. Statistikk,	VIII,	31.
—»—	1926,	—»—	, »	58.
—»—	1927,	—»—	, »	83.
—»—	1928,	—»—	, »	117.
—»—	1929,	—»—	, »	152.
—»—	1930,	—»—	, »	179.
—»—	1931,	—»—	, IX,	6.

For tidligere år se Byråets femårlige publikasjoner:

Jordbruk og fedrift 1876—1885, 1886—1890, 1891—1895, 1896—1900, 1901—1905, 1906—1910, 1911—1915 og 1916—1920, samt Statistikk angaaende det norske Jordbruk 1871—1875.

Innhold.

	Side
Oversikt.	
I. Det statistiske materiale	1
II. Meieribrukets omfang, almindelige driftsbetingelser og driftsresultater	1
1. Meierienes antall, beliggenhet, driftsform og driftstid	1
2. Innveiet melkemengde og tilbakelevering av skummetmelk og myse m. v.	2
3. Melkens fettinnhold, avregningsformer og meierienes fordeling i størrelsesgrupper	3
4. Produksjonen av smør, ost og mysost	3
5. Salg av melk m. v.	5
6. Meierienes fordeling etter produksjonsretning	6
7. Meieridriftens økonomiske resultater	7
III. De enkelte meieritypers driftsforhold	9
1. Melkesalgsmeierier	9
2. Melkemottagelsesstasjoner	10
3. Smørmeierier	11
4. Setermeierier	13
5. Fetostysterier	13
6. Mysostkokerier	14
7. Kombinerte smør- og ostmeierier	17
8. Gammelostysterier	18
9. Kondenseringsfabrikker	19
10. Sammendrag	19
Tabeller.	
1. Antall meierier, deres beliggenhet, driftsform og driftstid	21
2. Meieriene fordelt etter produksjonsretning	21
3. Innveiet melkemengde samt tilbakelevering av skummetmelk og myse m. v.	22
4. Produksjon av smør, ost og mysost	22
5. Melkens fettinnhold, avregningsformer og meierienes fordeling på størrelsesgrupper	24
6. Salg av melk	25

Table des matières.

	Pages
Aperçu.	
I. Matériaux statistiques	1
II. Volume, conditions et résultats d'exploitation de l'industrie laitière	1
1. Nombre et situation des laiteries; formes de propriété et d'exploitation et campagne	1
2. Quantité du lait traité et renvois du lait écrémé et petit-lait aigre, etc.	2
3. Contenu de graisse du lait, modes du payement et répartition des laiteries par groupes de grandeur	3
4. Production de beurre, fromage et fromage du petit-lait aigre.	3
5. Vente du lait, etc.	5
6. Répartition des laiteries par direction de production	6
7. Résultats économiques de l'industrie laitière	7
III. Conditions d'exploitation des différents types de laiterie	9
1. Laiteries de vente de lait	9
2. Stations de réception du lait	10
3. Laiteries de beurre	11
4. Laiteries de montagnes	13
5. Fabriques de fromage gras	13
6. Fabriques du fromage fait avec petit-lait aigre	14
7. Laiteries de beurre et de fromage combinées	17
8. Fabriques du fromage fait	18
9. Fabriques du lait condensé	19
10. Résumé	19
Tableaux.	
1. Nombre, situation, formes de propriété et campagne	21
2. Répartition des laiteries par direction de production	21
3. Quantité du lait traité et renvois du lait écrémé et petit-lait aigre	22
4. Production de beurre, fromage et fromage du petit-lait aigre	22
5. Contenu de graisse du lait, modes du payement et répartition des laiteries par groupes de grandeur	24
6. Vente du lait	25

Oversikt.

I. Det statistiske materiale.

På samme måte som for tidligere år har man også for 1932 gjennom utsendte skjemaer innhentet detaljerte opgaver for hvert av rikets meierier m. v.

Det benyttede skjema var i hovedspørsmålene det samme som for 1931, men var en del omarbeidet for enkelte avsnitt. Således er spørsmålene om salg av melk helt omarbeidet. Det skilles nu mellom melk som er solgt som konsummelk og til andre meierier. Likeså forlanges oppgavene mere detaljert, idet det nu spørres særskilt også etter kulturmelk, kjernemelk (saup) og kremfløte. Dessuten har man fått med nye spørsmål om melk brukt til kondensering, sterilisert fløte og brukt til fremstilling av is og iskrem og til tørrmelk. Under driftsoppgavene har man nu en nøiere spesifisering av den del av nettoutbyttet som ikke blir betalt til produsentene. Det samme skjema blir brukt både til meierier og ysterier og mottagelsesstasjoner. Ved et særskilt spørsmål får man opplysning om mottagelsesstasjoner og produksjonsavdelinger.

Meierikonsulentene i enkelte distrikter har som i tidligere år hjulpet til med innhentelse og revisjon av skjemaene før de blev sendt til Byrået. Enkelte spesielle opgaver og opplysninger er innhentet særskilt.

II. Meieribrukets omfang, almindelige driftsbetingelser og driftsresultater.

1. Meierienes antall, beliggenhet, driftsform og driftstid (tabell 1).

For 1932 har man opgaver fra 639 meierier. Denne oppgave omfatter da foruten produksjons- og melkesalgsmøierier også mottagelsesstasjoner, setermeierier og kondenseringsfabrikker. Den fylkesvise fordeling fremgår av tabell 1.

Meierienes antall i de senere år og deres fordeling mellom bygder og byer fremgår av følgende sammenstilling:

År.	Samlet antall meierier.	Herav	
		i bygder.	i byer.
1900.....	845	784	61
1910.....	742	677	65
1920.....	552	486	66
1930.....	643	569	74
1931.....	638	567	71
1932.....	639	566	73

Sammenlignet med oppgaven for 1931 fremgår det at driften har vært innstillet ved 16 meierier som man hadde oppgave for i det år. 2 meierier har gjenoptatt driften i 1932. Likeledes har 15 nye meierier begynt drift. Meierienes antall er således øket med 1 fra 1931 til 1932.

De fleste meierier drives av eierne. I 1932 er således bare 32 av de 639 meierier

oppgitt som bortforpaktet. Etter opgaver i statistikken for 1930 eier melkeleverandørene ca. 90 pct. av antallet av meieriene.

Om driftstidens lengde kan opplyses at 519 meierier eller 81.3 pct. var i drift hele året; 30 var i drift 9—11 måneder, 41 var i drift 6—9 måneder, og 49 hadde en kortere driftstid. Disse siste omfatter vesentlig setermeierier.

2. *Innveiet melkemengde og tilbakelevering av skummetmelk og myse m. v.*
(tabell 3).

Foruten opgaver over melk innveiet fra egne leverandører er det også opgaver over melk mottatt fra andre meierier. Ved siden av opgavene over tilbakesendelsen av skummetmelk, kjernemelk (saup) og myse til leverandørene har man i tabellen også opgaver over skummetmelk, kjernemelk (saup) og myse som er foret op eller solgt til opforing og ikke nyttet myse. Når melkemengden har vært opgitt i liter, er det foretatt omregning til kg. efter en spesifikk vekt av 1.032.

Den innveiede melkemengde var i 1932 i alt 477 821 122 kg. kumelk, 5 327 928 kg. geitmelk og 19 986 kg. fløte, tilsammen 483 169 036 kg. I 1931 blev der i alt innveiet 460 552 206 kg. Stigningen fra 1931 til 1932 er således 22 616 830 kg., svarende til 4.91 pct.

Akershus og Oslo har innveiet mest melk, i alt 66.9 mill. kg. Østfold har 60.8 mill. kg. og Rogaland 54.6 mill. kg.

Av geitmelken er vel halvparten innveiet i Opland fylke med 2.74 mill. kg. Der-næst har Sogn og Fjordane innveiet 0.81 mill. kg. geitmelk.

En del av den direkte innveiede melkemengde leveres videre til andre meierier. I 1932 omfattet denne engrosomsetning 84.93 mill. kg. kumelk (hmelk), 1.78 mill. kg. skummetmelk, 2.66 mill. kg. alm. fløte og 0.43 mill. kg. kremfløte. Det vesentligste av dette kvantum faller på meieriene i Oslo, Bergen og Trondheim.

Tilbakeleveringen av skummetmelk, kjernemelk (saup) og myse har fortsatt øket sterkt i 1932. I 1932 har man forsøkt å få særskilt oppgave over kjernemelken (saup). Oppgaven for denne er dog ikke helt nøiaktig, idet enkelte meierier har opgitt skummetmelk og kjernemelk sammen. Man har ikke gjort noget forsøk på fordeling i disse tilfelle, men bare ført alt på skummetmelk. Ved sammenligning med tidligere opgaver er det også riktigst å bruke summen av skummetmelk og kjernemelk (saup). Av skummetmelk blev det i 1932 levert tilbake 143.82 mill. kg., av kjernemelk (saup) 2.54 mill. kg., tilsammen 146.36 mill. kg., mot i 1931 89.99 mill. kg. Av myse blev det i 1932 levert tilbake 27.68 mill. kg. mot i 1931 32.77 mill. kg. Tilbakesendelsen av skummetmelk har øket sterkt i alle fylker.

I 1932 er det foret op eller solgt til opforing i alt 7.17 mill. kg. skummetmelk, 0.18 mill. kg. kjernemelk (saup) og 5.72 mill. kg. myse, mot i 1931 1.47 mill. kg. skummetmelk og 3.50 mill. kg. myse. Tallene for 1932 er ikke helt sammenlignbare med de tidligere, da disse bare omfattet hvad det blev foret op på meieriene. Salg til opforing har imidlertid vært forholdsvis ubetydelig før 1932. Ikke nyttet myse utgjør 5.03 mill. kg. i 1932 mot 3.56 mill. kg. i 1931.

3. Melkens fettinnhold, avregningsformer og meierienes fordeling i størrelsesgrupper (tabell 5).

I de senere år har stadig flere meierier gått over til regelmessig fettbestemmelse av melken og foretar oppgjør for den på dette grunnlag. Således har i 1932 507 meierier betalt melken etter fettinnholdet mot 505 meierier i 1931 og 289 i 1925. Ved siden herav har også annen kvalitetsbestemmelse vunnet innpas. Reduktaseprøve blir således mere brukt for hvert år, men det er ikke alltid avregning etter denne har vært gjennomført. Mens reduktaseprøve i 1932 således blev brukt ved 352 meierier og annen kvalitetsprøve ved 42 meierier, var det bare ved 166 meierier at man tok hensyn hertil ved oppjøret. I 1931 var reduktaseprøve brukt ved 157 meierier.

Fettprocenten i kumelken var i 1932 for riket i gjennomsnitt 3.62 mot i 1931 3.63. Av de enkelte meierier hadde 97 en gjennomsnittlig fettprocent inntil 3.50, 328 mellom 3.51 og 3.75, 75 mellom 3.76 og 4.00 og 3 av 4.01 eller mere, mens 136 ikke har oppgitt fettprocenten.

For 1932 har man spurt særskilt etter fettprocenten i geitmelk. Man har i alt fått 31 oppgaver over fettprocenten i geitmelk, derav 17 fra Opland fylke. Beregnet som gjennomsnitt av alle oppgaver under ett blir den gjennomsnittlige fettprocent i geitmelk 3.64. Variasjonene for fettprocenten i geitmelk er betydelig større enn for kumelk. Man kan således utskille visse distrikter med særlig høi fettprocent og andre distrikter med særlig lav fettprocent.

Meierienes størrelse. For å få sammenligning med tidligere oppgaver er fordelingen foretatt på grunnlag av innveiet melk. Derved blir nogen få store meierier som har mange mottagelsesstasjoner ført op blandt de mindre meierier. Forskjellen mellom fordeling etter innveiet og behandlet melkemengde vil ellers være liten. Følgende oversikt viser fordelingen etter rikstall fra 1900 og senere.

År.	Antall meierier med innveiet kg. melk pr. år.					
	Under 100 000.	100 000—200 000.	200 000—500 000.	500 000—1 000 000.	1 000 000—2 000 000.	Over 2 000 000.
1900.....	310	247	207	47	7	7
1910.....	225	196	203	65	28	15
1920.....	116	106	187	86	34	23
1930.....	129	100	188	128	53	44
1931.....	121	101	178	127	62	49
1932.....	119	103	175	121	68	53

Opgavene viser at tallet på store meierier fremdeles stiger. Stigningen i antallet av de minste meierier etter 1920 skyldes opprettelse av nye setermeierier.

4. Produksjonen av smør, ost og mysost (tabell 4).

Opgavene over produksjonen viser at i 1932 har man fortsatt sterk økning i smørproduksjonen. Mens det i 1930 blev laget 3 945 tonn smør, øket smørmengden i 1931 til 6 020 tonn og i 1932 til 7 882 tonn. Av fetostene har produksjonen av helfet gouda gått tilbake fra 3 576 tonn i 1931 til 2 935 tonn i 1932. For schweizerost er produksjonen sunket fra 576 tonn i 1931 til 553 tonn i 1932. Halvfet goudaost viser

derimot en sterk stigning fra 1 297 tonn i 1931 til 1 466 tonn i 1932. Likeså har produksjonen av edamerost øket fra 239 tonn i 1931 til 298 tonn i 1932 og for helfet nøkkelost fra 127 tonn i 1931 til 169 tonn i 1932. Halvfet nøkkelost viser derimot omtrent uforandret produksjonsmengde. Kvartfet og mager nøkkelost og pultost viser alle en betydelig nedgang i mengde. Kvartfet nøkkelost er således gått ned fra 640 tonn i 1931 til 575 tonn i 1932, mager nøkkelost har gått ned fra 899 tonn til 642 tonn, og pultost har gått ned fra 947 tonn til 784 tonn henholdsvis i 1931 og 1932. Produksjonen av gammelost og kasein viser mindre økning. Produksjonen av «andre ostsorter» er øket sterkt fra 66 tonn i 1931 til 151 tonn i 1932. For 1932 er de «andre ostsorter» fordelt på fete og magre sorter. Av de 151 tonn som er laget i 1932 er det 101 tonn fete ostsorter og 50 tonn magre ostsorter.

Geitmysostproduksjonen er gått ubetydelig ned, og produksjonen av helfet fløtemysost er steget litt. Av halvfet fløtemysost er produksjonen øket fra 609 tonn i 1931 til 770 tonn i 1932. Produksjonen av mager mysost er gått tilbake fra 1 767 tonn i 1931 til 1 623 tonn i 1932, mens produksjonen av prim viser en liten økning.

Produksjonens størrelse i de senere år og endringene i denne fremgår av følgende sammenstilling:

	Produksjon i tonn :						
	1926.	1927.	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Smør	3 355	3 246	3 299	3 768	3 945	6 020	7 882
Helfet ost	3 018	3 077	3 194	3 137	3 768	4 518	3 955
Halvfet ost	1 178	1 583	1 781	1 719	2 109	2 554	2 726
Kvartfet ost	725	746	779	715	629	640	575
Magerost	2 169	1 937	1 941	1 951	1 895	2 092	1 686
Andre ostsorter	{ fete { magre	97	77	117	74	87	66
Kasein	822	1 393	1 076	1 420	1 271	842	891
Geitmysost	2 021	2 693	2 662	3 026	3 006	3 043	3 025
Fløtemysost	505	716	675	692	728	721	893
Mager mysost og prim.....	2 895	2 919	2 946	2 575	2 408	2 132	2 001

Følgende sammenstilling viser meieridriftens utvikling på grunnlag av opgaver over melkemengde og produksjon:

Å r.	Innveiet melk tonn.	Produisert i alt tonn.					
		Smør.	Magerost.	Fetost.	Kasein.	Geit- og fløtemysost.	Mager mysost og prim.
1875.....	16 739	298	370	158	—	—	—
1890.....	77 278	1 440	1 569	515	—	—	—
1900.....	184 024	3 580	1 341	1 256	—	—	1 716
1910.....	277 765	3 707	3 044	1 772	—	—	2 981
1915.....	304 807	3 070	1 818	2 541	—	—	2 640
1920.....	281 434	1 157	2 427	4 465	—	—	4 201
1925.....	351 869	2 668	2 645	5 097	679	2 502	3 867
1926.....	368 323	3 355	2 894	4 293	822	2 526	2 895
1927.....	380 765	3 246	2 683	4 737	1 393	3 409	2 919
1928.....	393 457	3 299	2 720	5 092	1 076	3 337	2 946
1929.....	408 900	3 768	2 666	4 930	1 420	3 718	2 575
1930.....	427 676	3 945	2 524	5 964	1 271	3 734	2 408
1931.....	460 552	6 020	2 732	7 138	842	3 764	2 132
1932.....	483 169	7 882	2 311	6 782	891	3 918	2 001

Før 1900 hadde man ikke opgaver over produksjonen av mager mysost og prim. Likeså mangler særskilte opgaver over geit- og fløtemystost før 1925. Produksjonen av disse ostsorter var dog av lite omfang før 1910. Man kan merke sig at produksjonen av magerost er omtrent uforandret siden 1920, mens smørproduksjonen i samme tid er mangedoblet. Grunnen hertil ligger i den stadig økende tilbakesendelse av skummetmelk. For 1931 og tidligere år er andre ostsorter i sin helhet regnet sammen med fetost.

Melkens anvendelse til direkte salg, kjerning og ysting.

	I alt hmelk.	Herav anvendt til:		
		Smør- produksjon.	Fetostysting.	Direkte salg.
1875.....	100.0	66.2	8.8	25.0
1890.....	100.0	63.6	6.4	30.0
1900.....	100.0	53.9	7.5	38.6
1910.....	100.0	38.7	7.1	54.2
1915.....	100.0	28.4	9.7	61.9
1920.....	100.0	12.2	18.0	69.8
1925.....	100.0	23.4	25.5	51.1
1926.....	100.0	27.8	22.8	49.4
1927.....	100.0	25.2	24.2	50.6
1928.....	100.0	24.7	24.9	50.4
1929.....	100.0	26.5	24.6	48.9
1930.....	100.0	26.8	26.7	46.5
1931.....	100.0	34.7	27.6	37.7
1932.....	100.0	42.4	22.4	35.2

Utenom produksjonen av smør og fetost er en betydelig del av skummetmelken brukt til ysting av magerost, og en stor del av mysen er innkokt til mysost eller prim.

5. Salg av melk m. v. (tabell 6).

Opgavene i tabell 6 over salg av melk i alt er fordelt etter de fylker hvor melken er produsert. Man får således vite hvor meget av melken som er solgt, men ikke hvor den er solgt. Dette har man imidlertid søkt å vise i etterfølgende tabell. Forskjellige forhold gjør at rikstallene ikke blir helt de samme etter disse to opgavereker. Forskjellen er imidlertid ikke særlig stor. Teksttabellen viser således en sluttsum på 162.0 mill. kg. mot 156.7 mill. kg. etter tabell 6, d. v. s. en forskjell på ca. 3.3 pct. Man kan gå ut fra at teksttabellen har det riktige forhold fylkene imellem for salg av melk til direkte forbruk.

Mengden av melk solgt til direkte forbruk (konsummelk) var i 1932 (tabell 6) 156.7 mill. kg. eller 32.4 pct. av den innveiede melkemengde. Dette er en nedgang fra 1931 på 8.8 mill. kg., da salget av melk i 1931 i alt var 165.5 mill. kg. Beregnet som hmelk utgjorde melkesalget i 1931 172.7 mill. kg. og i 1932 163.6 mill. kg.

Fylke.	Salg av melk til direkte forbruk. (Tilnæringsvis opgave.)							
	Helmelk.	Kultur- melk.	Skum- met- melk.	Kjerne- melk. (Saup.)	Fløte.	Krem- fløte.	I alt.	Relative tall.
	Tonn.	Tonn.	Tonn.	Tonn.	Tonn.	Tonn.	Tonn.	
Østfold	6 170	57	3 875	410	771	114	11 397	7.0
Akershus og Oslo.....	38 511	342	12 333	1 994	3 901	754	57 835	35.7
Hedmark	1 671	17	1 440	125	198	49	3 500	2.2
Opland	2 101	4	1 402	65	207	43	3 822	2.3
Buskerud	2 980	—	3 218	108	376	54	6 736	4.2
Vestfold	4 657	11	3 527	70	398	300	8 963	5.5
Telemark	4 669	16	2 603	296	317	63	7 964	4.9
Aust-Agder	1 136	32	549	49	151	44	1 961	1.2
Vest-Agder	2 537	58	1 020	63	243	53	3 974	2.5
Rogaland	10 722	76	3 353	250	1 007	181	15 589	9.6
Hordaland og Bergen.	8 024	176	4 215	115	1 053	148	13 731	8.5
Sogn og Fjordane	519	19	110	23	34	5	710	0.4
Møre	2 421	9	1 992	55	311	22	4 810	3.0
Sør-Trøndelag	5 435	241	4 951	209	1 022	16	11 874	7.3
Nord-Trøndelag	1 532	—	1 710	8	243	7	3 500	2.2
Nordland	2 097	19	764	18	114	35	3 047	1.9
Troms og Finnmark ..	1 356	85	983	—	159	14	2 597	1.6
Riket.....	96 538	1 162	48 045	3 858	10 505	1 902	162 010	100.0

Den vesentligste del av melkesalget foregår ved bymeieriene. Etter tabell 6 har melkesalget ved disse utgjort 129.0 mill. kg. i 1932 mot 129.9 mill. kg. i 1931. Beregnet som helmelk utgjør salget henholdsvis 136.8 og 139.2 mill. kg. Byenes melkesalg utgjør således omtrent $\frac{1}{2}$ av det samlede melkesalg.

Om forbruket av melk og fløte i de forskjellige industrier, f. eks. margarin- og hermetikkindustrien, henvises til statistikken: «Norges industri. Produksjonsstatistikk». Dette forbruk er regnet med i opgaven over solgt melk.

Kondensering av melk foregikk i 1932 ved 6 anlegg, derav 4 som bare foredlet ved kondensering.

Tørrmelkfabrikasjonen har i 1932 foregått ved ett anlegg.

Sterilisering av fløte er optatt ved flere meierier.

Til fremstilling av is og iskrem har meieriene i 1932 brukt 50 237 kg. Hvor meget det er brukt utenom meieriene til denne produksjon har man ingen oversikt over.

6. Meieriernes fordeling etter produksjonsretning (tabell 2).

Fordelingen er utført på grunnlag av melkens anvendelse. For å kunne regnes med i de spesielle grupper må minst 90 pct. av melken være brukt til den for vedkommende gruppe særegne produksjon. De meierier som ikke kommer med i nogen av særgruppene er samlet i gruppen «blandet drift».

Følgende opgave viser fordelingen i produksjonsgrupper for de senere år:

	Antall det enkelte år:						
	1925.	1927.	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Melkesalgsmeierier	51	71	75	74	63	45	26
Mottagelsesstasjoner	244	216	207	196	208	199	199
Smørmeierier	49	55	63	62	59	66	69
Setermeierier	6	9	31	41	34	32	37
Komb. smør- og ostmeierier .	63	22	26	23	20	29	33
Gammelostysterier	14	19	16	13	13	15	16
Fetostysterier	39	28	24	18	14	16	13
Mysostkokerier	35	40	42	39	37	38	35
Meierier med blandet drift ..	96	149	156	180	191	194	207
Kondenseringsfabrikker	5	5	5	4	4	4	4
Samlet antall meierier ...	602	614	645	650	643	638	639

Av produksjonsmeieriene er i 1932 203 ført i de rene grupper mot 196 i 1931. Gruppen «blandet drift» har øket fra 194 i 1931 til 207 i 1932. Mottagelsesstasjonene er uforandret i antall 199, mens melkesalgsmeieriene har gått tilbake fra 45 i 1931 til 26 i 1932. Av de rene produksjonsmeierier var i 1932 69 smørmeierier, 37 setermeierier, 33 kombinerte smør- og ostmeierier, 16 gammelostysterier, 13 fetostysterier og 35 mystostkokerier.

7. Meieridriftens økonomiske resultater.

I følgende opgaver over hvor meget melken er utbragt i brutto og netto i de enkelte fylker har man ikke tatt med de rene kondenseringsfabrikker, da man for disse anlegg ikke har opgaver over bruttobeløp og driftsutgifter som er sammenlignbare med tilsvarende opgaver for meieriene ellers. Det beregnede bruttobeløp er bruttoen etter at omsetnings- og utjevningsavgift er fratrukket eller utjevningsstilskuddet er tillagt varekonto.

Fylke.	Melken er brutto utbragt i kr.	Driftsutgifter kr.	Melken er netto utbragt i kr.	Øre pr. kg. melk.		
				Brutto- pris.	Drifts- utgift.	Netto- pris.
Østfold	9 384 831	966 679	8 418 152	15.52	1.60	13.92
Akershus og Oslo	14 133 395	3 710 327	10 423 068	21.14	5.55	15.59
Hedmark	5 563 545	908 164	4 655 381	15.43	2.52	12.91
Opland	7 351 170	1 195 933	6 155 237	14.64	2.38	12.26
Buskerud	4 198 428	670 155	3 528 273	16.01	2.56	13.45
Vestfold	4 376 524	726 242	3 650 282	16.85	2.80	14.05
Telemark	3 508 498	549 943	2 958 555	17.18	2.69	14.49
Aust-Agder	1 283 842	195 232	1 088 610	17.88	2.72	15.16
Vest-Agder	1 692 040	331 728	1 360 312	16.59	3.25	13.34
Rogaland	8 636 014	1 827 391	6 808 623	15.81	3.35	12.46
Hordaland og Bergen .	4 699 054	1 399 487	3 299 567	19.47	5.80	13.67
Sogn og Fjordane	1 212 529	217 633	994 896	11.88	2.13	9.75
Møre	2 483 080	599 312	1 883 768	14.19	3.42	10.77
Sør-Trøndelag	3 922 431	901 861	3 020 570	16.40	3.77	12.63
Nord-Trøndelag	2 929 124	662 485	2 266 639	13.98	3.16	10.82
Nordland	1 333 099	266 108	1 066 991	16.94	3.38	13.56
Troms og Finnmark ..	1 247 940	310 671	937 269	16.21	4.04	12.17
Riket 1932	77 955 544	15 439 351	62 516 193	16.57	3.28	13.29

Ved smørmeieriene går som regel verdien av skummetmelken ikke inn i regnskapene, idet hver leverandør får skummetmelk tilbake i forhold til levert melkemengde. For denne del av skummetmelken burde det derfor egentlig beregnes et tillegg til tallene i foranstående tabell; men da man ikke kjenner til om det muligens er nogen smørmeierier som ordner dette på annen måte, eller om det også ved andre meierier enn smørmeieriene blir sendt skummetmelk gratis tilbake, har man ikke gjort noget tillegg til de innsendte opgaver.

Ved alle smørmeierier var det i alt sendt tilbake til melkeleverandørene ca. 12.3 mill. kg. skummetmelk og kjernemelk (saup). Etter en verdi av 2.0 øre pr. kg. utgjør det et beløp av kr. 245 132. Dette betyr et tillegg i den foran beregnede nettopris pr. kg. av 0.052 øre. For enkelte fylker kan det imidlertid bli et betydelig tillegg i nettoprisen ved å legge til verdien av skummetmelken. For Sogn og Fjordane vil således tillegget for skummetmelk fra smørmeieriene utgjøre kr. 74 945 eller en økning av nettoprisen med 0.73 øre pr. kg. melk, for Møre en økning på kr. 44 774 og 0.26 øre pr. kg. melk og for Sør-Trøndelag kr. 25 581 og 0.11 øre pr. kg. melk. I alle andre fylker med smørmeierier vil dette tillegg for skummetmelk bli mindre enn 0.1 øre pr. kg. innveiet melk.

Til opgaven over hvad melken netto er utbragt i kommer så hvad det er betalt av kondenseringsfabrikkene for den direkte leverte melk. I 1932 utgjør dette kr. 1 831 929. Som det fremgår av den fylkesvise opgave er resten av melken netto utbragt i kr. 62 516 193. Samlet for hele riket er altså melken netto utbragt i kr. 64 348 122, svarende til 13.32 øre pr. kg. Verdien av gratis tilbakelevert skummetmelk er da ikke medregnet.

Utenom kondenseringsfabrikkene har meieriene brutto utbragt melken i kr. 77 955 544 eller 16.57 øre pr. kg. melk. Driftsutgiftene utgjør i alt kr. 15 439 351 eller 3.28 øre pr. kg.

Melken er netto utbragt i:

År.	I alt kr.	Øre pr. kg. ¹	Relativ pris ¹ når 1913 = 100.
1913.....	33 129 000	11.35	100.0
1922..... ²	84 992 865	27.64	243.5
1923..... ²	90 342 180	28.76	253.4
1924..... ²	107 167 760	33.67	296.7
1925.....	107 614 672	30.58	269.4
1926.....	77 926 436	21.16	186.4
1927.....	70 422 374	18.49	162.9
1928.....	71 989 574	18.30	161.2
1929.....	69 321 259	16.95	149.3
1930.....	70 204 783	16.42	144.7
1931.....	65 746 885	14.28	125.8
1932.....	64 348 122	13.32	117.4

Nedgangen i nettopris pr. kg. melk fra 1931 til 1932 er således 0.96 øre, svarende til 6.8 pct.

Meieriene utenom kondenseringsfabrikkene har i 1932 i alt brukt til avdrag på gjeld kr. 821 209, til avskrivninger kr. 872 284, til nyanskaffelser og nybygninger

¹ For årene 1925—1929 reviderte tall. ² Etter meieriinspektørens statistikk.

kr. 550 261, oplagt til fonds kr. 746 216 og overført til neste år kr. 436 282. Tilsammen utgjør dette kr. 3 426 252. Enkelte meierier har også hatt underskudd på driften, d. v. s. at det til melkeleverandørene er betalt mere for melken enn den er utbragt i netto. Dette underskudd var i 1932 kr. 57 303. Den før nevnte sum til avdrag og avskrivninger m. v. reduseres således til kr. 3 368 949. Dette svarer til 5.39 pct. av det beløp melken netto er utbragt i.

Man kan derved beregne at meieriene utenom kondenseringsfabrikkene har utbetalt til leverandørene kr. 62 516 193 ÷ kr. 3 368 949 = kr. 59 147 244, svarende til 12.57 øre pr. kg. melk.

Ved denne beregning har man ikke kunnet ta hensyn til at enkelte meierier forrenter den innbetalte andelskapital og andre ikke. Man har ikke opgaver fra det enkelte meieri over dette forhold.

De beløp som er brukt til avdrag, avskrivninger og fonds m. v. har vært følgende:

	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Avdrag på gjeld.....	2 195 388	1 634 390	1 870 798	1 731 234	821 209
Avskrivninger.....					872 284
Nyanskaffelser og nybygninger....					550 261
Fonds.....	362 011	289 774	251 326	459 995	746 216
Overført til neste år.....	—	—	—	—	436 282
Underskudd.....	45 757	111 535	98 482	72 217	57 303

III. De enkelte meieritypers driftsforhold.

I tabell 2 har man som tidligere nevnt fordelt meieriene etter produksjonens art i forholdsvis skarpt adskilte grupper. Ved en noget videregående bearbeidelse av disse grupper har man søkt å klarlegge enkelte av de forhold som er av betydning for driftsresultatene.

Følgende bearbeidelser omfatter bare de meierier som har levert fullstendige opgaver. Disse er bearbeidet på samme måte som i tidligere år. Det var meningen at disse spesielle bearbeidelser etterhvert skulde bli mere detaljerte. Forholdene har imidlertid ennu ikke gjort det mulig å gjøre nogen forandringer.

1. Melkesalgsmeierier.

Gruppen omfatter de meierier som har omsatt minst 90 pct. av melken i detaljsalg som melk og fløte. Den omfatter i 1932 26 meierier. Fullstendigere opgaver foreligger bare fra 10 meierier som er med i følgende bearbeidelse:

¹ Omfatter også overførsel til neste år.

Fylke.	Antall anlegg.	Innveiet melk pr. anlegg 1 000 kg.	Melken brutto utbragt i øre pr. kg.	Driftsutgifter i øre pr. kg.					Melken netto utbragt i øre pr. kg.
				Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Hordaland	2	756	15.40	1.91	0.93	0.39	1.39	4.62	10.78
Sør-Trøndelag	5	362	14.75	0.54	0.09	0.20	0.79	1.62	13.13
Andre fylker	3	500	19.95	1.07	0.38	0.64	2.15	4.24	15.71
Riket.....	10	482	16.57	1.14	0.44	0.40	1.40	3.38	13.19

Brutto- og nettoutbytte av melken og driftsutgiftene har i de siste fem år vært følgende:

	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Bruttoutbytte pr. kg.	22.31 øre.	21.31 øre.	21.49 øre.	19.06 øre.	16.57 øre.
Utgifter » »	3.19 »	3.13 »	2.99 »	2.82 »	3.38 »
Nettoutbytte » »	19.12 »	18.18 »	18.50 »	16.24 »	13.19 »

Driftsutgiftene, som i 1928 var 14.30 pct. av bruttoutbyttet, har senere steget en del. De utgjorde i 1929 14.69 pct., i 1930 13.91 pct., i 1931 14.80 pct. og i 1932 20.40 pct. Denne sterke stigning av utgiftene i 1932 skyldes for den vesentligste del forandring av melkesalgsmeierienes antall. Ved nedgangen fra 45 melkesalgsmeierier i 1931 til 26 i 1932 er nemlig flere av de største og driftsmessig sett gunstigste melkesalgsmeierier gått over til andre driftstyper. Driftsresultatene for 1932 blir derfor ikke helt jevnførbare med de tidligere opgaver.

Fordelingen av utgiftene de tre siste år har vært følgende:

Utgifter:	1930.		1931.		1932.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	1.06	35.5	0.77	27.3	1.14	33.8
Lys, kraft, brensel	0.33	11.0	0.25	8.9	0.44	13.0
Skatter, renter, assurance	0.37	12.4	0.31	11.0	0.40	11.8
Andre utgifter	1.23	41.1	1.49	52.8	1.40	41.4
Sum	2.99	100.0	2.82	100.0	3.38	100.0

2. Melkemottagelsesstasjoner.

Disse selger melken i uforedlet stand og derav minst 90 pct. i partisalgs til et annet meieri. De fleste er underavdelinger av bymeierier, men nogen få driver fritt salg til grossister. Det var i alt 199 slike anlegg i 1932, det samme som i 1931. 138 mottagelsesstasjoner har levert så fullstendige opgaver at de er tatt med i følgende bearbeidelse:

Fylke.	Antall anlegg.	Innveiet melk pr. anlegg i 1 000 kg.	Melken brutto utbragt i øre pr. kg.	Driftsutgifter i øre pr. kg. melk.					Melken netto utbragt i øre pr. kg.
				Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Østfold	8	827	14.59	0.39	0.12	0.09	0.69	1.29	13.30
Akershus	32	716	15.44	0.37	0.12	0.11	1.11	1.71	13.73
Opland	3	1 046	13.87	0.40	0.13	0.16	0.78	1.47	12.40
Buskerud	13	505	15.18	0.44	0.15	0.13	1.29	2.01	13.17
Hordaland	57	162	14.08	0.66	0.16	0.17	1.23	2.22	11.86
Sogn og Fjordane	2	134	14.83	0.56	0.13	0.03	2.51	3.23	11.60
Sør-Trøndelag	14	345	13.02	0.60	0.12	0.23	0.71	1.66	11.36
Nord-Trøndelag	5	282	12.96	0.46	0.09	0.18	1.44	2.17	10.79
Andre fylker	4	883	14.46	0.38	0.09	0.27	1.14	1.88	12.58
Riket	138	424	14.70	0.45	0,13	0.14	1.07	1.79	12.91

Brutto- og nettoutbytte samt driftsutgifter har ved mottagelsesstasjonene i de siste fem å vært følgende:

	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Bruttoutbytte pr. kg.	20.26 øre.	17.57 øre.	18.00 øre.	15.73 øre.	14.70 øre.
Driftsutgifter » »	2.30 »	2.18 »	2.02 »	1.83 »	1.79 »
Nettoutbytte » »	17.96 »	15.39 »	15.98 »	13.90 «	12.91 »

Driftsutgiftene, som i 1928 utgjorde 11.35 pct. av bruttoutbyttet, har for 1929 og senere år utgjort henholdsvis 12.41, 11.22, 11.63 og 12.18 pct. Forholdet mellom bruttoutbytte og driftsutgifter har således holdt sig ganske jevnt fra år til annet.

Fordelingen av utgiftene de tre siste år har vært følgende:

Utgifter:	1930.		1931.		1932.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	0.56	27.7	0.45	24.6	0.45	25.1
Lys, kraft, brensel	0.14	7.0	0.13	7.1	0.13	7.3
Skatter, renter, assurance	0.17	8.4	0.12	6.6	0.14	7.8
Andre utgifter	1.15	56.9	1.13	61.7	1.07	59.8
Sum	2.02	100.0	1.83	100.0	1.79	100.0

3. Smørmeierier.

Denne gruppe omfatter de meierier som har brukt minst 90 pct. av melken til skumming og kjerner fløten. Som regel blir skummetmelken sendt gratis tilbake til leverandørene. Gruppen omfattet i 1932 i alt 69 meierier. De fleste smørmeierier finnes på Vestlandet og i Trøndelagen. Således er det 33 smørmeierier i Sogn og

Fjordane fylke, 15 i Møre fylke og 10 i Trøndelagsfylkene. For 1932 har man fått fullstendige opgaver fra 60 smørmeierier, som er tatt med i følgende bearbeidelse:

Fylke.	Antall meierier.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Fett pct. i helmelk.	Kg. smør pr. 100 kg. helmelk.	Melken brutto utbragt i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken netto utbragt i øre pr. kg.
						Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Hedmark	3	537	3.84	4.22	10.43	0.37	0.05	0.07	0.86	1.35	9.08
Sogn og Fjordane	25	145	3.62	3.95	8.19	0.43	0.22	0.04	0.52	1.21	6.98
Møre	15	174	3.61	3.95	8,62	0.42	0.20	0.04	0.65	1.31	7.31
Sør-Trøndelag	6	257	3.63	3.91	11.08	0.89	0.39	0.61	0.99	2.88	8.20
Nord-Trøndelag	4	315	3.66	4.02	10.94	0.51	0.37	0.07	0.68	1.63	9.31
Nordland	2	146	3.56	3.97	9.66	0.82	0.38	0.08	0.68	1.96	7.70
Andre fylker	5	581	3.60	3.96	13.34	0.48	0.25	0.17	1.02	1.92	11.42
Riket	60	235	3.63	3.99	10.21	0.50	0.24	0.13	0.76	1.63	8.58

Smørmeieriene er som regel små meierier. De fleste har således mindre enn 200 000 kg. innveiet melk pr. år, og det er få som har over 500 000 kg.

Smørutbyttet er for 1932 beregnet til 3.99 kg. pr. 100 kg. helmelk brukt til produksjon. I 1931 var smørutbyttet beregnet til 4.07 kg. pr. 100 kg. helmelk. Fettprocenten var i 1931 3.67 og i 1932 3.63.

I tillegg til det beregnede nettoutbytte må man regne verdien av den gratis tilbakeleverte skummetmelk. For 1932 kan verdien av denne settes til ca. 2.0 øre pr. kg.

Brutto- og nettoutbyttet samt driftsutgifter ved smørmeieriene har i de siste fem år vært følgende pr. kg. melk:

	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Bruttoutbytte pr. kg.	13.14 øre.	11.34 øre.	10.00 øre.	9.91 øre.	10.21 øre.
Driftsutgifter » »	1.52 »	1.65 »	1.45 »	1.48 »	1.63 »
Nettoutbytte » »	11.62 »	9.69 »	8.55 »	8.43 »	8.58 »

Driftsutgiftene, som i 1928 utgjorde bare 11.57 pct. av bruttoutbyttet, har for de senere år utgjort henholdsvis 14.52, 14.50, 14.93 og 15.96 pct.

Fordelingen av driftsutgiftene har i de tre siste år vært følgende:

Utgifter:	1930.		1931.		1932.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	0.50	34.5	0.51	34.4	0.50	30.7
Lys, kraft, brensel	0.20	13.8	0.22	14.9	0.24	14.7
Skatter, renter, assurance	0.10	6.9	0.10	6.8	0.13	8.0
Andre utgifter	0.65	44.8	0.65	43.9	0.76	46.6
Sum	1.45	100.0	1.48	100.0	1.63	100.0

4. Setermeierier.

Gruppen omfatter meierier som får all sin melk fra setrer. Disse anlegg er derfor bare i drift om sommeren i setertiden. Driftstiden blir derfor kort. På Vestlandet er den vanlig 4½ til 5 måneder, på Oplandene derimot bare 3 til 3½ måned.

Setermeieriene omfatter flere forskjellige driftstyper. Anleggene i Hedmark har bare kumelk og fremstiller smør, pultost og surprim. Setermeieriene i Opland har både kumelk og geitmelk og fremstiller både ekte og blandet geitmysost. På Vestlandet har setermeieriene som regel bare geitmelk og fremstiller ekte geitmysost. Et enkelt setermeieri i denne landsdel har bare kumelk og blir drevet som et smørmeieri.

I 1932 var det i drift 37 setermeierier med vel 1.28 mill. kg. melk. Følgende opgave omfatter alle anlegg:

Fylke.	Antall.	Driftstid i dager.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.:		Produsert pr. 100 kg. helmelk, kg.			Melken brutto utbragt	Driftsutgifter	Melken netto utbragt
			Kumelk.	Geitmelk.	smør.	ost og kasein.	geitmysost.			
Hedmark	4	85	35	—	4.17	7.03	¹ 6.48	19.03	4.00	15.03
Opland	5	110	13	16	—	—	10.40	17.88	2.53	15.35
Hordaland	3	127	—	126	—	—	10.97	20.58	3.83	16.75
Sogn og Fjordane	22	136	—	25	—	—	10.73	22.08	4.07	18.01
Andre fylker	3	96	18	8	3.71	—	10.38	12.25	3.52	8.73
Riket	37	123	7	28	—	—	—	20.24	3.78	16.46

Det lave bruttoutbytte i «andre fylker» skyldes at et av de tre setermeierier drives som smørmeieri og har over dobbelt så meget melk som de andre to tilsammen.

I alt har 25 setermeierier fullstendig opgave over driftsutgiftenes fordeling. Ved disse 25 anlegg er den gjennomsnittlige driftsutgift 3.76 øre pr. kg., således nokså nær gjennomsnittet for alle. Fordelingen av driftsutgiftene hos setermeierier med fullstendig opgave var følgende i øre pr. kg. innveiet melk: Lønn 1.22, lys, kraft og brensel 0.96, skatter, renter av gjeld og assurance 0.38 og andre utgifter 1.20.

5. Fetostysterier.

Gruppen omfatter de meierier som har brukt minst 90 pct. av den innveiede melk til ysting av fetost. Den omfattet i 1932 13 meierier. Derav er 11 tatt med i følgende bearbeidelse:

¹ Surprim.

Fylke.	Antall meierier.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Fettppt. i melk.	Produsert pr. 100 kg. helmelk, kg.			
				smør.	fetost.	fløte-mysost.	mysost.
Rogaland	2	90	3.54	0.105	9.17	—	8.46
Nord-Trøndelag ...	6	296	3.70	0.187	8.45	2.11	4.13
Andre fylker	3	608	3.56	0.028	8.31	3.19	3.77
Riket	11	344	3.59	0.106	8.42	2.52	4.10

De økonomiske resultater av driften ved fetostysteriene var følgende:

Fylke.	Melken brutto utbragt i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken netto utbragt i øre pr. kg.
		Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Rogaland	14.13	1.36	1.38	0.70	1.22	4.66	9.47
Nord-Trøndelag	14.66	1.41	0.76	0.45	2.30	4.92	9.74
Andre fylker	14.47	1.18	0.82	0.27	1.38	3.65	10.82
Riket	14.54	1.30	0.82	0.37	1.81	4.30	10.24

Brutto- og nettoutbyttet og driftsutgiftene har i de siste fem år vært følgende pr. kg. melk:

	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Bruttoutbytte pr. kg.	20.67 øre.	17.21 øre.	17.46 øre.	12.66 øre	14.54 øre.
Driftsutgifter » »	5.33 »	4.91 »	4.70 »	3.54 »	4.30 »
Nettoutbytte » »	15.34 »	12.30 »	12.76 »	9.12 »	10.24 »

Driftsutgiftene som i 1928 utgjorde 25.79 pct. av bruttoutbyttet har for de senere år utgjort henholdsvis 28.53, 26.92, 27.96 og 29.57 pct. Fordelingen av utgiftene de tre siste år har vært følgende:

Utgifter:	1930.		1931.		1932.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	1.47	31.3	1.20	33.9	1.30	30.2
Lys, kraft, brensel	0.97	20.6	0.78	22.1	0.82	19.1
Skatter, renter, assurance.	0.65	13.8	0.38	10.7	0.37	8.6
Andre utgifter	1.61	34.3	1.18	33.3	1.81	42.1
Sum	4.70	100.0	3.54	100.0	4.30	100.0

6. Mysostkokerier.

Gruppen omfatter de meierier som bruker minst 90 pct. av den innveiede melk til fremstilling av ekte og blandet geitmysost og fløtemysost. Anleggene i Gudbrands-

daalen bruker som regel oststoffet til kasein. I de andre distrikter blir oststoffet brukt til fremstilling av mager nøkkelost eller (forholdsvis sjelden) annen ost eller også sendt tilbake til leverandørene. I siste tilfelle er oststoffet ikke med i den beregnede produksjonsmengde pr. 100 kg. helmelk.

I 1932 var det i alt 35 mysstokkerier. Derav har 27 levert så fullstendige opgaver at de er tatt med i den etterfølgende bearbeidelse. Mysstokkeriene i Opland, hvorav 17 er med i denne oppgave, har man som for de tidligere år fordelt på tre grupper etter mengden av innveiet melk, nemlig over 950 000 kg., mellom 400 000 og 700 000 kg. og under 350 000 kg. pr. anlegg og år.

Fylke.	Antall meierier.	Fettppt. i		Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.			Produsert pr. 100 kg. helmelk.	
		ku-melk.	geit-melk.	Ku-melk.	Geit-melk.	I alt.	Kasein og magerost.	Geitmysost. ¹
Opland (over 950 000 kg.)	5	3.65	3.74	1 308	216	1 524	Kg. 4.95	Kg. 11.25
» (400 000—700 000 kg.)	6	3.64	3.91	470	70	540	4.62	11.02
» (under 350 000 kg.)	6	3.56	4.08	199	32	231	4.69	10.88
Tilsammen for Opland	17	3.61	3.89	621	99	720	4.86	11.21
Sogn og Fjordane	2	3.45	—	68	10	78	—	11.28
Møre	3	3.53	—	133	68	201	1.59	10.92
Troms og Finnmark	2	3.47	—	155	132	287	3.89	9.96
Andre fylker	3	—	—	100	78	178	1.97	10.70
Riket	27	3.59	3.77	433	89	522	4.49	11.06

Produksjonsutbyttet pr. 100 kg. helmelk brukt til produksjon av geitmysost er ikke så lite større enn i 1931, da det var 10.70 kg. mot nu 11.06 kg.

De økonomiske resultater er følgende:

Fylke.	Melken brutto utbragt i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken netto utbragt i øre pr. kg.
		Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Opland (over 950 000 kg.)	14.26	0.81	0.64	0.08	0.94	2.47	11.79
» (400 000—700 000 kg.)	15.35	1.11	0.93	0.50	1.51	4.05	11.30
» (under 350 000 kg.)	14.07	1.15	0.95	1.02	1.31	4.43	9.64
Tilsammen for Opland	14.52	0.93	0.75	0.30	1.13	3.11	11.41
Sogn og Fjordane	14.47	1.77	1.38	0.53	1.84	5.52	8.95
Møre	16.72	1.43	1.04	0.37	0.96	3.80	12.92
Troms og Finnmark	13.52	1.34	0.66	1.58	1.33	4.91	8.61
Andre fylker	18.91	2.28	1.10	1.70	1.53	6.61	12.30
Riket	14.74	1.02	0.78	0.41	1.16	3.37	11.37

¹ Fløtemysost medregnet.

Utbyttet pr. 100 kg. helmelk brukt til produksjon veksler ikke så lite. Når undtas anleggene i Troms og Finnmark er det også tilfredsstillende. Ved opdeling av anleggene i Opland får man frem at anlegg med stor melkemengde har gitt det største produksjonsutbytte. Dette er dog ikke nogen absolutt regel. Mystokkeriene i Sogn og Fjordane, som er de med minst melkemengde av alle, har således det største produksjonsutbytte.

Bruttoutbyttet pr. kg. melk er størst i Møre og «andre» fylker. Grunnen hertil kommer nok i første rekke av at disse fylker har relativt mere geitmelk enn i andre fylker, dog undtatt Troms og Finnmark, og derfor fremstiller forholdsvis mere av den ekte geitmyst. Anleggene i Troms og Finnmark har relativt mest geitmelk av alle anlegg; til tross herfor har disse det laveste bruttoutbytte. Hvad årsakene hertil kan være er det ikke mulig å si noget om. Efter de opplysninger som foreligger synes fettprocenten i geitmelk i de tre nordligste fylker å være betydelig lavere enn ellers i landet. Om dette har hatt betydning for produktenes kvalitet og derved har senket bruttoutbyttet, savner man holdepunkter til å kunne bedømme.

Ser man på opdelingen efter mengden av innveiet melk, legger man først merke til at bruttoutbyttet hos den mellomste gruppe er over 1 øre større enn hos de to andre grupper. De største meierier har dog så meget lavere driftsutgifter at disse får det største nettoutbytte. De største meierier har de laveste tall for alle driftsutgifter; særlig merkbart er dog dette forhold for posten «skatter, renter av gjeld og assurance». Sluttresultatet blir derfor at de største anlegg er de mest lønnsomme. Setter man således nettoutbyttet ved de største meierier til 100, er dette ved de mellomstore anlegg 96 og ved de små 82.

Brutto- og nettoutbyttet og driftsutgiftene har i de siste fem år vært følgende:

	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Bruttoutbytte pr. kg.	20.68 øre.	18.32 øre.	18.17 øre.	14.15 øre.	14.74 øre.
Driftsutgifter » »	4.02 »	3.45 »	3.61 »	3.48 »	3.37 »
Nettoutbytte » »	16.66 »	14.87 »	14.56 »	10.67 »	11.37 »

Driftsutgiftene, som i 1928 utgjorde 19.42 pct. av bruttoutbyttet, har for de senere år utgjort henholdsvis 18.81, 19.87, 24.66 og 22.86 pct. av bruttoutbyttet. Det fremgår av disse tall at det er vekslene i bruttoutbyttet som har mest å si for driftsutgiftenes relative størrelse, idet driftsutgiftene nu er omtrent uforandret fra år til år.

Utgiftenes fordeling de tre siste år har vært følgende:

Utgifter:	1930.		1931.		1932.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	1.10	30.5	1.00	28.7	1.02	30.3
Lys, kraft, brensel	0.86	23.8	0.87	25.0	0.78	23.1
Skatter, renter, assurance.	0.44	12.2	0.48	13.8	0.41	12.2
Andre utgifter	1.21	33.5	1.13	32.5	1.16	34.4
Sum	3.61	100.0	3.48	100.0	3.37	100.0

7. Kombinerte smør- og ostmeierier.

Denne gruppe omfatter de meierier som bruker minst 90 pct. av melken til kjer-ning eller ysting av fetost, og som ikke er tatt med i nogen annen gruppe. I 1932 omfattet gruppen 33 meierier. De meierier som tidligere kom med i denne gruppe hadde man vesentlig i Rogaland og Trøndelagsfylkene. Disse fylker har ennu det største antall kombinerte smør- og ostmeierier; men det er særlig i de to siste år kommet med en rekke anlegg fra andre fylker i denne gruppe. Følgende bearbeidelse omfatter 27 meierier:

Fylke.	Antall meierier.	Inn-veiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Melken brutto utbragt i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken netto utbragt i øre pr. kg.
				Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Hedmark	2	2 362	15.10	0.57	0.28	0.20	0.89	1.94	13.16
Vestfold	3	446	13.98	1.15	0.49	0.31	1.98	3.93	10.05
Rogaland	7	1 077	13.99	0.81	0.38	0.43	1.61	3.23	10.76
Sør-Trøndelag	2	406	12.69	1.05	0.71	0.38	1.42	3.56	9.13
Nord-Trøndelag	9	341	13.41	1.54	0.80	0.79	1.47	4.60	8.81
Andre fylker	4	2 232	14.42	0.52	0.25	0.18	0.94	1.89	12.53
Riket.....	27	978	14.23	0.78	0.38	0.34	1.25	2.75	11.48

For denne gruppe har man ikke utført noen beregninger over produksjonsutbyttet, fordi produksjonens sammensetning veksler ganske meget fra meieri til meieri. Man har heller ikke utført noen opdeling av materialet etter meierienes størrelse. Av opgaven foran fremgår det imidlertid nokså godt at de store anlegg, foruten at de er de mest økonomiske i drift, ofte også får sin produksjon bedre betalt enn de mindre anlegg. Særlig er de store anleggs overlegenhet merkbar på de forskjellige utgiftsposter.

Brutto- og nettoutbyttet og driftsutgiftene har i de siste fem år vært følgende:

	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Bruttoutbytte pr. kg.	19.25 øre.	17.33 øre.	16.15 øre.	12.40 øre.	14.23 øre.
Driftsutgifter » »	4.64 »	4.65 »	4.34 »	2.82 »	2.75 »
Nettoutgifter » »	14.61 »	12.68 »	11.81 »	9.58 »	11.48 »

Driftsutgiftene, som i 1928 utgjorde 24.06 pct. av bruttoutbyttet, har for de senere år utgjort henholdsvis 26.83, 26.87, 22.74 og 19.33 pct. De to siste år, 1931 og 1932, viser således en betydelig relativ nedgang i driftsutgiftene. Grunnen hertil er visstnok vesentlig den at det i gruppen er kommet med en del store, økonomisk godt drevne meierier.

Fordelingen av utgiftene pr. kg. melk i de tre siste år har vært følgende:

Utgifter:	1930.		1931.		1932.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn.....	1.27	29.3	0.84	29.8	0.78	28.4
Lys, kraft, brensel	0.71	16.4	0.43	15.3	0.38	13.8
Skatter, renter, assurance .	0.74	17.0	0.41	14.5	0.34	12.4
Andre utgifter	1.62	37.3	1.14	40.4	1.25	45.4
Sum	4.34	100.0	2.82	100.0	2.75	100.0

8. Gammelostysterier.

Denne gruppe omfatter de meierier som bruker minst 90 pct. av melken til kjer-ning og yster gammelost av skummetmelken. Gruppen omfatter i alt 16 meierier. Derav er 1 i Rogaland, 10 i Hordaland og 5 i Sogn og Fjordane. Følgende bearbei-delse omfatter 14 gammelostysterier:

Fylke.	Antall meierier.	Driftstid i måneder.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Fettpct. i helmelk.	Produsert pr. 100 kg. helmelk, kg.	
					smør.	gammelost.
Hordaland	10	8	388	3.56	3.99	4.03
Sogn og Fjordane	4	6½	323	3.44	3.79	4.55
Riket	14	7½	369	3.53	3.94	4.16

Driftstiden ved gammelostysteriene er kort, til dels under 7 måneder. Utbyttet er noget bedre i 1932 enn i 1931.

De økonomiske resultater i 1932 var følgende:

Fylke.	Melken brutto utbragt i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken netto utbragt i øre pr. kg.
		Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgif-ter.	I alt.	
Hordaland.....	15.29	0.82	0.45	0.15	1.41	2.83	12.46
Sogn og Fjordane	11.79	0.60	0.40	0.24	0.64	1.88	9.91
Riket	14.42	0.77	0.44	0.18	1.21	2.60	11.82

Brutto- og nettoutbytte og driftsutgifter de siste fem år har vært følgende:

	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Bruttoutbytte pr. kg.	19.86 øre.	18.50 øre.	17.04 øre.	15.92 øre.	14.42 øre.
Driftsutgifter » »	3.05 »	2.73 »	2.87 »	2.74 »	2.60 »
Nettoutbytte » »	16.81 »	15.77 »	14.17 »	13.18 »	11.82 »

Driftsutgiftene har i disse år utgjort henholdsvis 15.35, 14.76, 16.84, 17.21 og 18.03 pct. av bruttoutbyttet. Det har således vært sterkere fall i bruttoutbyttet enn i driftsutgiftene.

Fordelingen av utgiftene pr. kg. melk har i de tre siste år vært følgende:

Utgifter:	1930.		1931.		1932.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	0.95	33.1	0.85	31.0	0.77	29.6
Lys, kraft, brensel	0.42	14.6	0.43	15.7	0.44	16.9
Skatter, renter, assurance.	0.33	11.5	0.21	7.7	0.18	6.9
Andre utgifter	1.17	40.8	1.25	45.6	1.21	46.6
Sum	2.87	100.0	2.74	100.0	2.60	100.0

9. Kondenseringsfabrikker.

Det var i drift 4 kondenseringsfabrikker i 1932, hvorav dog den ene bare i ganske kort tid. Dessuten har det også foregått nogen kondensering ved et par meierier.

10. Sammendrag.

I de følgende tabeller har man samlet de viktigste oppgaver til belysning av de økonomiske forhold for de enkelte rene driftstyper. Det er sammenligning både mellom de enkelte rene driftstyper for 1932 og mellom oppgaver fra tidligere år.

Driftsresultatene i 1932 for de enkelte driftstyper var følgende:

Fylke.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Melken brutto utbragt i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken netto utbragt i øre pr. kg.
			Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Melkesalgsmeierier	482	16.57	1.14	0.44	0.40	1.40	3.38	13.19
Melkemottagelsesstasjoner	424	14.70	0.45	0.13	0.14	1.07	1.79	12.91
Smørmeierier	235	10.21	0.50	0.24	0.13	0.76	1.63	8.58
Setermeierier	35	20.24	1.23	0.97	0.38	1.20	3.78	16.46
Fetostysterier	344	14.54	1.30	0.82	0.37	1.81	4.30	10.24
Mysostkokerier	522	14.74	1.02	0.78	0.41	1.16	3.37	11.37
Komb. smør- og ostmeierier	978	14.23	0.78	0.38	0.34	1.25	2.75	11.48
Gammelostysterier	369	14.42	0.77	0.44	0.18	1.21	2.60	11.82

For smørmeierienes vedkommende må man i tillegg til det beregnede nettoutbytte regne med verdien av den til leverandørene gratis tilbakesendte skummetmelk, for 1932 anslått til ca. 2.0 øre pr. kg.

Den procentvise fordeling av utgiftene for de forskjellige grupper har i 1932 vært følgende:

Gruppe.	Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt utgifter.
Melkesalgsmeierier	33.8	13.0	11.8	41.4	100.0
Melkemottagelsesstasjoner	25.1	7.3	7.8	59.8	100.0
Smørmeierier	30.7	14.7	8.0	46.6	100.0
Seterveierier	32.5	25.7	10.1	31.7	100.0
Fetostysterier	30.2	19.1	8.6	42.1	100.0
Mysostkokerier	30.3	23.1	12.2	34.4	100.0
Kombinerte smør- og ostmeierier ..	28.4	13.8	12.4	45.4	100.0
Gammelostysterier	29.6	16.9	6.9	46.6	100.0

Nettoutbyttet pr. kg. melk for de enkelte driftstyper er i den følgende tabell stillet sammen med oppgaver fra de senere år. Oppgavene for kondenseringsfabrikkene gjelder for alle år hvad det er utbetalt til de direkte leverandører.

	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
Melkesalgsmeierier	35.3	25.3	20.56	19.12	18.18	18.50	16.24	13.19
Melkemottagelsesstasjoner	30.8	21.5	17.82	17.96	15.39	15.98	13.90	12.91
Smørmeierier	18.3	13.4	11.89	11.62	9.69	8.55	8.43	8.58
Seterveierier	32.8	25.7	23.50	21.19	19.73	20.50	18.61	16.46
Fetostysterier	23.2	15.4	15.25	15.34	12.30	12.76	9.12	10.24
Mysostkokerier	29.6	19.6	19.11	16.66	14.87	14.56	10.67	11.37
Komb. smør- og ostmeierier ..	24.4	14.7	14.42	14.61	12.68	11.81	9.58	11.48
Gammelostysterier	26.5	18.0	16.48	16.81	15.77	14.17	13.18	11.82
Kondenseringsfabrikker	31.6	20.8	17.17	16.90	17.05	17.08	15.78	14.49

Det Statistiske Centralbyrå, Oslo i mars 1934.

Gunnar Jahn.

S. Skappel.

Tabell 1. Antall meierier, deres beliggenhet, driftsform og driftstid.

Fylke.	Antall meierier i alt.	Derav		Drevet av		Antall meierier med oppgitt driftstid.			
		by.	land.	eierne.	for-pakter.	under 6 mnd.	6—9 mnd.	9—11 mnd.	12 mnd.
Østfold.....	42	5	37	35	7	2	—	—	40
Akershus og Oslo.....	78	7	71	76	2	—	—	—	78
Hedmark.....	29	2	27	28	1	4	6	1	18
Opland.....	50	2	48	48	2	8	9	3	30
Buskerud.....	39	2	37	38	1	1	2	—	36
Vestfold.....	21	8	13	20	1	—	—	—	21
Telemark.....	12	6	6	12	—	—	—	1	11
Aust-Agder.....	5	4	1	5	—	—	—	—	5
Vest-Agder.....	12	5	7	12	—	1	1	—	10
Rogaland.....	36	8	28	35	1	1	—	—	35
Hordaland og Bergen..	95	5	90	94	1	4	8	3	80
Sogn og Fjordane.....	77	1	76	77	—	24	11	8	34
Møre.....	33	7	26	32	1	2	1	7	23
Sør-Trøndelag.....	42	2	40	38	4	—	—	3	39
Nord-Trøndelag.....	42	3	39	36	6	—	1	3	38
Nordland.....	14	3	11	13	1	1	2	1	10
Troms og Finnmark....	12	3	9	8	4	1	—	—	11
Riket 1932.....	639	73	566	607	32	49	41	30	519
— 1931.....	638	71	567	597	41	46	31	25	536
— 1930.....	643	74	569	598	45	34	45	50	514
— 1929.....	650	75	575	607	43	46	32	22	550
— 1928.....	645	75	570	596	49	40	36	28	541
— 1927.....	614	72	542	556	58	19	28	32	535
— 1926.....	619	69	550	561	58	23	50	44	502
— 1925.....	602	62	540	557	45	16	33	52	494

Tabell 2. Meieriene fordelt etter produksjonsretning.

Fylke.	Melkesalg.		Smør-meierier.	Seter-meierier.	Komb. smør- og ost-meierier	Gammel-ost-ysterier.	Fetostysterier.	Mysost-kokerier.	Meierier med blandet drift.	Kondensseringsfabrikker.
	Melkesalgs-meierier.	Møttagel-sesfarsjoner.								
Østfold.....	1	22	1	—	2	—	—	—	15	1
Akershus og Oslo..	5	52	—	—	—	—	—	—	21	—
Hedmark.....	—	1	3	4	2	—	—	1	17	1
Opland.....	—	6	—	5	—	—	—	22	17	—
Buskerud.....	3	19	1	—	1	—	—	1	14	—
Vestfold.....	—	1	—	—	4	—	1	—	14	1
Telemark.....	—	—	1	—	—	—	—	—	11	—
Aust-Agder.....	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Vest-Agder.....	1	—	—	1	2	—	1	—	7	—
Rogaland.....	1	—	1	—	9	1	2	1	21	—
Hordaland og Bergen	6	68	2	3	—	10	—	—	6	—
Sogn og Fjordane..	—	2	33	22	—	5	2	2	11	—
Møre.....	2	1	15	2	1	—	—	3	9	—
Sør-Trøndelag.....	6	18	6	—	2	—	—	—	10	—
Nord-Trøndelag....	—	8	4	—	10	—	7	—	12	1
Nordland.....	—	1	2	—	—	—	—	1	10	—
Troms og Finnmark	1	—	—	—	—	—	—	4	7	—
Riket 1932.....	26	199	69	37	33	16	13	35	207	4
— 1931.....	45	199	66	32	29	15	16	38	194	4
— 1930.....	63	208	59	34	20	13	14	37	191	4
— 1929.....	74	196	62	41	23	13	18	39	180	4
— 1928.....	75	207	63	31	26	16	24	42	156	5
— 1927.....	71	216	55	9	22	19	28	40	149	5
— 1926.....	70	231	56	11	32	19	34	34	127	5
— 1925.....	51	244	49	6	63	14	39	35	96	5

Tabell 3. Innveiet melkemengde samt tilbake-

Nr.	Fylke.	Innveiet fra egne leverandører kg.			Mottatt fra andre meierier kg.			
		kumelk.	geitmelk.	fløte.	hmelk.	skummet- melk.	fløte, alm.	krem- fløte.
1	Østfold	60 764 543	—	—	953 185	1 773	119	25
2	Akershus og Oslo	66 852 495	—	—	59 190 050	840 822	2 321 056	379 553
3	Hedmark	42 220 220	73 957	—	734 984	751 959	118 332	12 747
4	Opland	47 480 017	2 744 752	—	441 550	580	37 250	138
5	Buskerud	26 158 784	66 304	—	487 002	28 861	14 943	1 092
6	Vestfold	31 015 049	—	—	572 868	11 126	—	18 055
7	Telemark	20 419 732	—	—	176 259	—	—	—
8	Aust-Agder	7 181 773	—	—	—	—	—	—
9	Vest-Agder	10 185 226	16 637	—	241 763	—	—	—
10	Rogaland	54 527 504	92 302	—	290 922	66 127	718	220
11	Hordaland og Bergen	23 706 610	432 255	2 736	12 136 423	9 601	32 174	20 400
12	Sogn og Fjordane	9 396 578	807 626	—	464	—	—	—
13	Møre	17 205 638	291 734	2 250	184 084	—	2 400	250
14	Sør-Trøndelag	23 919 187	984	—	7 202 121	63 474	126 873	2
15	Nord-Trøndelag	21 991 564	46 014	—	1 756 615	1 215	240	12
16	Nordland	7 680 598	172 974	15 000	525 782	—	—	—
17	Troms og Finnmark	7 115 604	582 389	—	37 800	—	7 687	50
	Riket 1932	477 821 122	5 327 928	19 986	84 931 872	1 775 538	2 661 792	432 544
	— 1931	455 049 783	5 447 394	55 029	80 232 556	2 022 208	2 380 770	—
	— 1930	422 476 468	5 172 414	27 022	80 292 245	2 404 271	1 751 204	—
	— 1929	403 993 281	4 873 070	33 471	78 403 293	3 399 230	2 393 357	—
	— 1928	389 423 693	4 002 237	31 248	77 367 344	4 263 064	2 204 818	—
	— 1927	377 448 087	3 282 318	34 403	73 582 402	4 180 680	1 862 655	—
	— 1926	365 740 905	2 566 534	15 935	74 720 863	4 500 562	2 458 757	—
	— 1925	349 396 873	2 431 991	39 876	75 585 592	1 641 379	1 317 737	—

Tabell 4. Produksjon av

Nr.	Fylke.	Smør.	Schwei- zerost.	Edamer- ost.	Goudaost		Nøkkelost			
					helfet.	halvfet.	helfet.	halvfet.	kvart- fet.	mager.
1	Østfold	935 860	—	5 228	491 464	79 113	28 615	36 969	34 172	44 172
2	Akershus og Oslo	1 428 728	26 988	8 726	80 911	8 632	8 527	162 904	51 338	70 293
3	Hedmark	978 899	75 462	6 512	171 624	148 479	23 265	79 852	50 200	99 870
4	Opland	539 786	172 902	552	239 547	89 774	6 622	51 688	21 636	85 239
5	Buskerud	340 845	9 010	186	149 753	8 978	1 930	34 337	32 205	42 404
6	Vestfold	417 673	30 899	4 063	143 901	12 984	19 712	186 524	90 669	20 808
7	Telemark	472 689	—	—	65 306	13 196	11 117	36 398	15 206	72 378
8	Aust-Agder	142 697	—	2 273	45 135	1 335	3 199	90 832	30 220	22 469
9	Vest-Agder	141 083	—	36 904	112 798	18 116	14 300	57 229	60 580	13 578
10	Rogaland	870 344	11 084	180 735	781 222	222 461	45 444	187 887	37 702	5 219
11	Hordaland og Bergen	293 751	3 900	5 301	104 288	24 206	2 361	76 248	20 064	10 636
12	Sogn og Fjordane	286 454	—	29 195	15 551	3 010	—	626	1 557	34
13	Møre	291 591	375	896	64 234	103 911	1 990	218 554	67 259	19 725
14	Sør-Trøndelag	377 175	—	1 705	38 051	227 103	1 204	12 946	13 076	48 046
15	Nord-Trøndelag	238 044	222 380	15 228	120 642	333 898	1 080	18 636	38 615	38 569
16	Nordland	82 167	—	109	137 192	100 426	—	2 693	4 962	16 516
17	Troms og Finnmark	44 228	—	425	173 018	69 941	—	5 840	5 523	32 009
	Riket 1932	7 882 014	553 000	298 038	2 934 637	1 465 563	169 366	1 260 163	574 984	641 965
	— 1931	6 019 589	575 530	239 160	3 576 232	1 296 562	127 038	1 257 809	640 213	899 065
	— 1930	3 945 164	540 998	211 558	2 887 009	734 892	128 582	1 373 822	628 999	836 909
	— 1929	3 767 517	464 395	164 062	2 436 447	805 375	72 426	913 289	715 305	841 436
	— 1928	3 298 877	405 061	—	2 700 605	726 506	88 688	1 053 996	779 102	968 043
	— 1927	3 245 901	381 813	—	2 632 728	686 806	62 375	896 520	746 314	1 005 954
	— 1926	3 355 202	462 809	—	2 487 322	601 497	67 606	576 437	725 267	1 196 191
	— 1925	2 667 596	402 350	—	3 033 959	601 108	—	895 705	898 239	843 512

levering av skummetmelk og myse m. v.

Tilbakelevert til leverandørene kg.			Foret op eller solgt til opforing kg.			Ikke nyttet myse kg.	Nr.
skummetmelk.	kjerneremelk (saup).	myse.	skummetmelk.	kjerneremelk (saup).	myse.		
21 593 242	357 231	2 645 002	1 742 924	27 381	1 046 628	20 000	1
38 258 875	104 809	4 691 724	2 362 068	27 412	-	-	2
15 972 515	511 526	4 287 456	179 990	-	142 385	800 000	3
10 219 105	222 832	2 848 769	207 987	3 152	915 129	721 547	4
6 644 823	45 089	1 422 909	73 031	-	11 030	-	5
7 149 210	10 765	1 050 934	934 336	1 904	90 080	-	6
8 147 377	700	535 576	-	-	130 000	70 000	7
2 515 391	-	178 104	-	-	-	400 000	8
1 442 060	13 884	299 035	153 200	10 000	362 700	450 000	9
10 450 378	16 163	5 023 471	776 191	116 808	2 016 197	536 100	10
2 599 500	388 653	2 580 892	58 145	-	-	-	11
4 921 940	262 322	832 669	1 500	-	97 000	75 000	12
3 255 332	290 409	121 427	177 944	-	149 600	215 200	13
6 161 785	111 829	339 196	430 287	-	519 165	2 000	14
2 971 395	153 954	669 962	69 108	-	215 115	596 750	15
990 133	19 560	153 148	-	-	-	470 460	16
526 607	32 341	-	-	-	24 585	675 000	17
143 819 668	2 542 067	27 680 274	7 166 711	186 657	5 719 614	5 032 057	
89 992 010	-	32 768 616	1 472 330	-	3 501 115	3 555 305	
49 857 665	-	21 017 925	1 060 272	-	2 799 323	1 910 669	
41 617 560	-	16 344 082	743 453	-	3 395 218	3 125 606	
36 908 127	-	15 338 949	410 699	-	2 615 583	2 209 705	
37 738 207	-	17 203 133	488 602	-	1 965 190	2 765 660	
34 355 472	-	14 986 444	170 295	-	1 563 700	1 475 450	
19 298 157	-	8 036 785	159 786	-	1 127 545	1 028 130	

smør, ost og mysost i kg.

Pultost.	Gam- melost.	Andre ostsorter		Kasein.	Geitmysost		Fløtemysost		Mysost.	Prim.	Nr.
		fete.	magre.		ekte.	blandet.	helfet.	halvfet.			
18 038	-	-	-	-	-	-	6 611	29 569	71 810	85 493	1
112 304	-	447	2 418	-	-	-	488	11 355	20 053	11 846	2
240 331	-	-	9 358	28 422	2 948	77 648	7 233	77 147	163 312	56 896	3
48 881	-	12 681	11 060	850 072	77 682	2 062 665	1 657	48 532	47 343	18 923	4
36 567	-	-	9 628	3 852	4 947	117 788	-	31 474	57 131	20 086	5
17 941	-	-	2 894	-	-	-	403	25 299	102 824	38 364	6
34 779	-	-	790	-	-	-	-	2 564	22 682	52 054	7
13 781	-	-	-	-	-	-	-	4 914	52 101	5 974	8
8 395	-	838	-	-	1 300	18 635	-	27 393	59 480	7 473	9
235 968	5 131	8 572	3 839	-	8 513	25 623	9 552	118 565	218 118	19 879	10
5 416	179 422	-	450	-	46 712	9 230	-	38 122	65 120	6 218	11
318	61 108	30 118	-	3 266	87 653	20 512	564	35 911	10 491	931	12
5 983	2 090	8 890	-	-	31 711	125 203	27 913	61 899	181 169	17 467	13
1 682	6 235	-	-	-	-	3 866	4 435	69 448	102 481	12 195	14
540	-	39 414	262	-	-	105 587	56 599	153 476	268 972	12 605	15
283	5 744	-	5 120	-	14 666	23 904	6 635	12 974	101 193	6 163	16
2 786	-	410	3 910	5 164	47 299	111 204	967	21 274	79 169	4 914	17
783 993	259 730	101 370	49 729	890 776	323 431	2 701 865	123 057	769 916	1 623 449	377 481	
946 844	245 914	66 462	-	842 106	330 790	2 711 998	111 657	608 966	1 766 625	365 866	
852 110	205 968	86 775	-	1 271 206	277 413	2 728 600	63 392	665 076	1 990 786	417 683	
869 023	240 203	74 349	-	1 419 871	236 689	2 788 997	101 364	590 505	2 120 601	454 836	
731 489	241 148	116 891	-	1 076 291	187 544	2 474 441	98 282	577 117	2 544 895	401 443	
694 568	236 525	76 729	-	1 393 057	135 255	2 557 256	233 493	481 972	2 552 275	366 985	
765 141	207 596	97 029	-	822 090	105 399	1 915 668	150 388	354 634	2 562 731	332 089	
700 925	201 878	163 818	-	679 431	[1 988	610]	190 938	322 821	3 330 880	536 100	

Tabell 5. Melkens fettinnhold, avregningsformer og meieriernes fordeling på størrelsesgrupper.

Fylke.	Gjen- nem- snittl. fettppt. i ku- melk.	Antall meierier med fettppt. i kumelken					Antall meierier					Antall meierier med innveiet kg. melk pr. år.					
		inntil 3.50.	3.51— 3.75.	3.76— 4.00.	4,01 og mere.	ikke oppgitt.	betaler melken etter		bruker		tar hensyn hertil ved op- gjøret.	Under 100 000.	100000- 200 000.	200000- 500 000.	500000- 1 mill.	1 mill.- 2 mill.	Over 2 mill.
							fett- inn- hold.	annen be- talings- måte.	reduk- tase- prøve.	annen kvali- tets- prøve.							
Østfold	3.59	5	27	—	—	10	30	12	31	2	23	1	5	13	10	4	9
Akershus og Oslo	3.68	4	52	12	—	10	68	10	66	4	54	3	4	25	27	15	4
Hedmark	3.71	1	17	4	1	6	21	8	13	4	4	4	2	3	12	2	6
Opland	3.64	7	28	6	1	8	43	7	30	4	15	9	2	12	7	12	8
Buskerud	3.66	4	17	6	—	12	27	12	24	3	11	3	6	12	14	2	2
Vestfold	3.56	7	8	1	—	5	11	10	14	2	5	—	3	5	3	5	5
Telemark	3.57	3	4	1	—	4	6	6	8	2	3	1	2	—	4	2	3
Aust-Agder	3.63	—	5	—	—	—	5	—	5	—	2	—	—	1	—	3	1
Vest-Agder	3.76	—	5	4	—	3	9	3	4	—	3	1	1	3	3	3	1
Rogaland	3.74	2	14	15	—	5	31	5	21	1	12	3	4	8	8	7	6
Hordaland og Bergen .	3.62	21	47	12	—	15	81	14	74	5	11	42	22	18	11	1	1
Sogn og Fjordane	3.58	18	26	5	—	28	57	20	11	2	4	40	21	14	2	—	—
Møre	3.57	8	15	2	—	8	25	8	2	2	3	7	7	16	—	1	2
Sør-Trøndelag	3.66	3	26	4	1	8	33	9	13	1	7	2	10	17	7	4	2
Nord-Trøndelag	3.64	2	27	3	—	10	36	6	22	6	5	1	10	17	9	3	2
Nordland	3.46	7	3	—	—	4	12	2	9	1	2	—	4	5	2	3	—
Troms og Finnmark ..	3.51	5	7	—	—	—	12	—	5	3	2	2	—	6	2	1	1
Riket 1932	3.62	97	328	75	3	136	507	132	352	42	166	119	103	175	121	68	53
— 1931	3.63	74	338	85	2	139	505	133	157	—	—	121	101	178	127	62	49
— 1930	3.63	100	315	89	1	138	499	144	152	—	—	129	100	188	128	53	44
— 1929	3.63	93	294	83	1	179	458	192	128	—	—	137	108	188	121	52	44
— 1928	3.58	136	275	42	—	192	429	216	123	—	—	125	111	198	128	42	41
— 1927	3.58	83	174	33	—	324	352	262	58	—	—	106	111	197	116	48	36
— 1926	3.58	102	238	34	—	245	307	312	42	—	—	112	126	185	118	42	36
— 1925	3.53	155	180	14	—	253	289	313	15	—	—	105	114	185	123	40	35

Tabell 6. Salg av melk.

Fylke.	Av meierienes innveiede melkemengde gikk i alt til direkte salg, kg.							I pct. av innveiet melk.
	hmelk.	kultur-melk.	skummet-melk.	kjernemelk (saup).	fløte, alm.	kremfløte.	sum.	
Østfold	15 918 683	56 574	4 157 752	419 206	1 144 519	261 598	21 958 332	36
Akershus og Oslo	10 181 762	342 156	11 996 530	2 029 781	2 708 637	522 737	27 781 603	42
Hedmark	1 915 967	393 165	1 067 482	124 947	693 209	79 763	4 274 533	10
Opland	7 100 759	4 354	1 795 354	74 236	794 926	45 994	9 815 623	20
Buskerud	8 798 578	—	3 304 746	107 579	671 581	82 583	12 965 067	49
Vestfold	5 664 179	10 513	3 517 041	69 756	445 337	281 993	9 988 819	32
Telemark	4 638 914	15 774	2 610 856	298 084	325 113	64 178	7 952 919	39
Aust-Agder	1 136 363	31 620	549 347	48 709	151 238	43 606	1 960 883	27
Vest-Agder	2 303 723	62 561	1 023 355	63 371	250 122	53 583	3 756 715	37
Rogaland	12 533 893	76 066	3 739 975	249 555	1 027 871	181 173	17 808 533	33
Hordaland og Bergen .	6 054 825	175 571	4 222 894	116 795	1 039 928	130 591	11 740 604	49
Sogn og Fjordane	785 657	19 456	1 099 959	22 503	34 078	4 878	976 531	9
Møre	2 425 529	8 544	1 992 292	54 879	309 047	21 505	4 811 796	27
Sør-Trøndelag	4 302 897	241 343	4 948 951	209 391	966 842	16 481	10 685 905	45
Nord-Trøndelag	2 663 686	—	1 719 033	8 351	292 764	7 409	4 691 243	21
Nordland	2 037 053	18 856	763 896	18 411	114 182	34 800	2 987 198	38
Troms og Finnmark ..	1 329 481	85 324	982 618	—	151 507	17 618	2 566 548	33
Riket 1932.....	89 791 949	1 541 877	48 502 081	3 915 554	11 120 901	1 850 490	156 722 852	32
— 1931.....	103 394 702	—	49 752 868	—	12 376 354	—	165 523 924	36
— 1930.....	121 428 013	—	51 445 655	—	13 032 282	—	185 905 950	44
— 1929.....	122 594 556	—	49 958 125	—	12 820 895	—	185 373 576	45
— 1928.....	118 012 340	—	51 426 805	—	11 841 272	—	181 280 417	47
— 1927.....	116 336 990	—	49 152 822	—	12 337 856	—	177 827 668	47
— 1926.....	111 579 590	—	42 936 681	—	10 089 658	—	164 605 929	45
— 1925.....	112 406 272	—	39 621 022	—	8 615 996	—	160 643 290	46

Fylke.	Fra bymeieriene solgtes i alt, kg.						
	hmelk.	kultur-melk.	skummet-melk.	kjernemelk (saup).	fløte, alm.	kremfløte.	sum.
Østfold	4 208 222	55 515	2 243 555	321 251	535 627	82 111	7 446 281
Akershus og Oslo	35 683 131	327 207	11 139 052	2 023 591	3 620 445	690 892	53 484 318
Hedmark	890 430	—	643 273	10 537	102 899	19 857	1 666 996
Opland	1 095 793	—	931 263	26 491	102 896	25 889	2 182 332
Buskerud	600 965	—	817 009	22 669	154 329	7 377	1 602 349
Vestfold	3 851 964	10 513	2 343 728	67 757	250 045	264 126	6 788 133
Telemark	4 447 363	6 192	2 299 537	225 776	300 560	61 747	7 341 175
Aust-Agder	944 363	31 620	489 347	33 709	142 058	37 606	1 678 703
Vest-Agder	2 116 122	58 231	683 222	61 446	207 920	43 407	3 170 348
Rogaland	10 283 331	22 207	2 768 363	86 600	760 906	112 164	14 033 571
Hordaland og Bergen .	6 817 120	130 131	3 703 929	81 763	910 537	141 268	11 784 748
Sogn og Fjordane	168 482	13 856	29 831	—	7 268	3 764	223 201
Møre	2 295 556	8 544	1 956 513	33 061	298 342	20 432	4 612 448
Sør-Trøndelag	3 413 901	228 605	2 588 521	159 949	596 347	12 737	7 000 060
Nord-Trøndelag.....	726 938	—	552 164	3 973	74 891	3 204	1 361 170
Nordland	1 547 020	7 000	499 300	4 500	55 345	22 265	2 135 430
Troms og Finnmark ..	1 300 297	85 324	953 513	—	155 581	11 788	2 506 503
Riket 1932.....	80 390 998	984 945	34 642 120	3 163 073	8 275 996	1 560 634	129 017 766
— 1931.....	85 076 664	—	35 144 664	—	9 665 735	—	129 887 063
— 1930.....	97 085 008	—	35 662 512	—	9 429 071	—	142 176 591
— 1929.....	93 887 707	—	35 677 755	—	9 810 693	—	139 376 155
— 1928.....	90 645 316	—	38 081 786	—	9 361 811	—	138 088 913
— 1927.....	90 066 616	—	37 378 402	—	9 576 566	—	137 021 584
— 1926.....	90 874 406	—	34 774 797	—	8 876 475	—	134 525 678
— 1925.....	91 838 708	—	31 797 210	—	7 162 571	—	130 798 489

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1933 (forts. suite):

- Nr. 1. Norges industri 1931. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
— 2. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1930. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 3. Norges jernbaner 1931/32. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 4. Det civile veterinærvesen 1931. (*Service vétérinaire civil.*)
— 5. Norges handel 1931. (*Commerce.*)
— 6. Meieribruket i Norge 1931. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1931.*)
— 7. Norges kommunale finanser 1930—31. (*Finances des communes.*)
— 8. Sjømannstrygden 1930. Fiskerstrygden 1930. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
— 9. Norges telegrafvesen 1931—1932. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 10. Norges postvesen 1932. (*Statistique postale.*)
— 11. Industriarbeidertrygden. Ulykkestrygden 1930. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
— 12. Norges handel 1932. (*Commerce.*)
— 13. Norges fiskerier 1931. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 14. Norges private aktiebanker og sparebanker 1932. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne pour l'année 1932.*)
— 15. Norges bergverksdrift 1932. (*Mines et usines.*)
— 16. Landbruksareal og husdyrhold 1933. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1933. Recensement représentatif.*)
— 17. Folketellingen 1 desember 1930: IV. Samer og Kvener. — Andre lands statsborgere. — Blinde, døvstumme, åndssvake og sinnssyke. (*Recensement du 1er décembre 1930: IV. Lapons et Quaines. — Sujets étrangers. — Aveugles, sourds-muets, idiots et aliénés.*)
— 18. Gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld. Efter skatteligningen for 1932—33. (*Fortunes et dettes des propriétaires et des petits propriétaires d'après l'évaluation communale des revenus et des fortunes 1932—33.*)
— 19. Norges industri 1932. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
— 20. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1931. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 21. Forsikringsselskaper 1932. (*Sociétés d'assurances.*)
— 22. Syketrygden 1932. (*Assurance-maladie.*)
— 23. Rekruttering 1928. (*Recrutement.*)

Trykt 1934:

- Nr. 24. Folketellingen 1 desember 1930: V. Folkemengden fordelt efter kjønn, alder og ekteskapelig stilling. (*Recensement du 1er décembre 1930: V. Population répartie par le sexe, l'âge et l'état civil.*)
— 25. Norges jernbaner 1932—1933. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 26. Stortingsvalget 1933. (*Élections en 1933 pour le Storting.*)
— 27. Norges kommunale finanser 1931—1932. (*Finances des communes.*)
— 28. Meieribruket i Norge i 1932. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1932.*)

- Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:
- Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 52de årgang 1933. Oslo 1933.
(*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 51de bind 1933. Oslo 1934.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
- Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet 1933. Enogtyvende bind. Oslo 1934.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1933. Vingt et unième année.*)
- Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.
(*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse årganger.

26 mars 1934.